

Ime i prezime: _____

Broj indeksa: _____

Broj poena:

1	2	3	4	5	6	7	8	Σ

1. (1p.) Koristeći Moavrovu formulu izračunati z^6 gde je $z = \frac{1}{2}(\cos(15^\circ) + i \sin(15^\circ))$.

Rešenje: $z^6 = \frac{1}{2^6}(\cos(6 \cdot 15^\circ) + i \cdot \sin(6 \cdot 15^\circ)) = \frac{i}{64}$

2. (2p.) Skup $S = \{v_1, \dots, v_n\}, n \geq 2$ je linearno zavistan ako se bar jedan vektor v_i može zapisati kao linearna kombinacija drugih vektora iz S . Dokazati.

Rešenje:

Ako je S linearno zavistan $\Rightarrow \exists \alpha_1, \dots, \alpha_n$ od kojih je bar jedan različit od nule takvi da $\alpha_1 v_1 + \dots + \alpha_n v_n = 0$.

Pretpostavimo da $\alpha_1 \neq 0 \Rightarrow \alpha_1 v_1 = -\alpha_2 v_2 - \dots - \alpha_n v_n \Rightarrow v_1 = -\frac{\alpha_2}{\alpha_1} v_2 - \dots - \frac{\alpha_n}{\alpha_1} v_n \Rightarrow v_1$ je linearna kombinacija vektora v_2, \dots, v_n što je kontradikcija.

3. (1p.) Ako su A i B invertibilne matrice dimenzija 4×4 takve da $\det(A) = 2$ i $\det(B) = 3$, odrediti $\det(2A^{-1}B^T)$.

Rešenje: $\det(2A^{-1}B^T) = 2^4 \det(A^{-1}) \det(B^T) = 16 \cdot \frac{1}{\det(A)} \det(B) = 24$

4. (1.5p.) Neka su A i B matrice dimenzija $n \times n$. Zaokruziti **sva** tvrđenja koja su tačna:

(a) $15A = 5A + 10A$

(b) $5AB = 5BA$

(c) $(2A + 3B)^T = \frac{1}{2}A^T + \frac{1}{3}B^T$

(d) $(3B^T \cdot 2A^T)^T = 6BA$

(e) $(3A^T)^{-1} = \frac{1}{3}(A^{-1})^T$

(f) $(A^{-1}B^{-1})^{-1} = AB$

Rešenje: tačni odgovori su pod (a) i (e).

5. (1p.) Odrediti prva četiri člana (zaključno sa trećim izvodom) razvoja funkcije $f(x) = x \sin(2x)$ u Tejlorov red u okolini tačke $x = 0$.

Rešenje:

$$f(x) = f(0) + \frac{f'(0)}{1!}x + \frac{f''(0)}{2!}x^2 + \frac{f'''(0)}{3!}x^3$$

$$f(0) = 0$$

$$f'(x) = \sin(2x) + 2x \cos(2x) \Rightarrow f'(0) = 0$$

$$f''(x) = 4 \cos(2x) - 4x \sin(2x) \Rightarrow f''(0) = 4$$

$$f'''(x) = -12 \sin(2x) - 8x \cos(2x) \Rightarrow f'''(0) = 0$$

$$f(x) = 0 + 0 + \frac{4x^2}{2} + 0 = 2x^2$$

6. (1.5p) Neka su $\sum_{i=1}^{\infty} a_n$ i $\sum_{i=1}^{\infty} b_n$ beskonačni realni redovi. Zaokruziti **sva** tvrđenja koja su tačna:

(a) Ako $\sum_{i=1}^{\infty} a_n$ konvergira, onda $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$.

(b) Ako $\sum_{i=1}^{\infty} a_n$ konvergira, onda $\sum_{i=10}^{\infty} a_n$ konvergira.

(c) Ako $\sum_{i=10}^{\infty} a_n$ divergira, onda $\sum_{i=1}^{\infty} a_n$ divergira.

(d) Ako $a_n > b_n > 0, \forall n \in \mathbb{N}$ i $\sum_{i=1}^{\infty} b_n$ konvergira, onda i $\sum_{i=1}^{\infty} a_n$ konvergira.

(e) Ako je $a_n > 0, \forall n \in \mathbb{N}$ i ako postoji $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = 1$ onda $\sum_{i=1}^{\infty} a_n$ konvergira.

Rešenje: tačni su (a), (b) i (c).

7. (1p.) Neka stepeni red $\sum_{n=1}^{\infty} (x-5)^n a_n, a_n \in \mathbb{R}, n = 1, 2, \dots$ konvergira za $x = 2$ i divergira za $x = 11$. Za svaku od narednih tačaka zapisati da li red konvergira, divergira ili ne postoji dovoljno informacija da bi se utvrdila konvergencija:

(a) $x = -5$ divergira

(b) $x = 0$?

(c) $x = 1$?

(d) $x = 2.5$ konvergira

(e) $x = 7$ konvergira

(f) $x = 9.5$?

(g) $x = 12$ divergira

8. (1p.) Navesti definiciju izvoda funkcije $f : E \rightarrow \mathbb{R}, E \subseteq \mathbb{R}^n$ u tački A u pravcu vektora \vec{a} .

Rešenje: Neka $f : E \rightarrow \mathbb{R}, E \subseteq \mathbb{R}^n, \vec{a} \neq 0$. Granična vrednost $f'_{\vec{a}}(A) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(A+t\vec{a}) - f(A)}{t}$ ukoliko postoji, zove se izvodom funkcije f u tački A u pravcu vektora \vec{a} .

Ime i prezime: _____

Broj indeksa: _____

Broj poena:

1	2	3	4	5	6	7	8	Σ

1. (1p.) Koristeći Moavrovu formulu izračunati z^3 gde je $z = \frac{1}{3}(\cos(30^\circ) + i \sin(30^\circ))$.

Rešenje: $z^3 = \frac{1}{3^3}(\cos(3 \cdot 30^\circ) + i \cdot \sin(3 \cdot 30^\circ)) = \frac{i}{27}$

2. (2p.) Neka je dat skup $S = \{v_1, \dots, v_n\}, n \geq 2$. Ako se bar jedan vektor v_i može zapisati kao linearna kombinacija drugih vektora iz S onda je S linearno zavistan. Dokazati.

Rešenje: Pretpostavimo suprotno, tj. da $v_1 \in S$ je linearna kombinacija vektora $v_2, \dots, v_n \Rightarrow v_1 = \alpha_2 v_2 + \dots + \alpha_n v_n \Rightarrow -v_1 + \alpha_2 v_2 + \dots + \alpha_n v_n = 0 \Rightarrow \alpha_1 = -1 \neq 0$ tj. postoji bar jedan koeficijent koji je različit od nule $\Rightarrow S$ je linearno zavistan, sto je kontradikcija.

3. (1p.) Ako su A i B matrice dimenzija 4×4 takve da $\det(A) = 2$ i $\det(B) = 3$, odrediti $\det(3A^T B^{-1})$.

Rešenje: $\det(3A^T B^{-1}) = 3^4 \det(A^T) \det(B^{-1}) = 3^4 \det(A) \frac{1}{\det(B)} = 54$.

4. (1.5p.) Neka su A, B i C matrice dimenzija $n \times n$. Zaokruziti **sva** tvrđenja koja su tačna:

(a) $10A = 2A \cdot 5A$

(b) $C \cdot (3A + 2B) = 3AC + 2BC$

(c) $(3A + 2B)^T = 3A^T + 2B^T$

(d) $(2A \cdot 3B)^T = 6A^T B^T$

(e) $(2A^{-1})^T = (2A^T)^{-1}$

(f) $(A^{-1} B^{-1})^{-1} = BA$

Rešenje: tačni su (c) i (f).

5. (1p.) Odrediti prva četiri člana (zaključno sa trećim izvodom) razvoja funkcije $f(x) = \sin(-x^2)$ u Tejlorov red u okolini tačke $x = 0$.

Rešenje:

$$f(x) = f(0) + \frac{f'(0)}{1!}x + \frac{f''(0)}{2!}x^2 + \frac{f'''(0)}{3!}x^3$$

$$f(0) = 0$$

$$f'(x) = -2x \cos(-x^2) \Rightarrow f'(0) = 0$$

$$f''(x) = -2 \cos(-x^2) + 4x^2 \sin(-x^2) \Rightarrow f''(0) = -2$$

$$f'''(x) = 4x \sin(-x^2) - 8x^3 \cos(-x^2) \Rightarrow f'''(0) = 0$$

$$f(x) = 0 + 0 + \frac{-2x^2}{2} + 0 = -x^2$$

6. (1.5p.) Neka su $\sum_{i=1}^{\infty} a_n$ i $\sum_{i=1}^{\infty} b_n$ beskonačni realni redovi. Zaokruziti **sva** tvrđenja koja su tačna:

(a) Ako $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$ onda $\sum_{i=1}^{\infty} a_n$ konvergira.

(b) Ako $\sum_{i=1}^{\infty} a_n$ konvergira, onda $\sum_{i=15}^{\infty} a_n$ konvergira.

(c) Ako $\sum_{i=15}^{\infty} a_n$ divergira, onda $\sum_{i=1}^{\infty} a_n$ divergira.

(d) Ako $a_n > b_n > 0, \forall n \in \mathbb{N}$ i $\sum_{i=1}^{\infty} b_n$ divergira, onda i $\sum_{i=1}^{\infty} a_n$ divergira.

(e) Ako je $a_n > 0, \forall n \in \mathbb{N}$ i ako postoji $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = 1$ onda $\sum_{i=1}^{\infty} a_n$ konvergira.

Rešenje: tačni su (b),(c) i (d).

7. (1p.) Neka stepeni red $\sum_{n=1}^{\infty} (x-4)^n a_n, a_n \in \mathbb{R}, n = 1, 2, \dots$ konvergira za $x = 1$ i divergira za $x = 9$. Za svaku od narednih tačaka zapisati da li red konvergira, divergira ili ne postoji dovoljno informacija da bi se utvrdila konvergencija:

(a) $x = -4$ divergira

(b) $x = 0$?

(c) $x = 2.5$ konvergira

(d) $x = 6.5$ konvergira

(e) $x = 7.5$?

(f) $x = 8$?

(g) $x = 10$ divergira

8. (1p.) Navesti definiciju parcijalnog izvoda funkcije $f : E \rightarrow \mathbb{R}, E \subseteq \mathbb{R}^n$ po promenljivoj x_l u tački A .

Rešenje: Neka $f : E \rightarrow \mathbb{R}, E \subseteq \mathbb{R}^n, A \in E$ i e_l je l -ti vektor standardne baze u \mathbb{R}^n . Ukoliko postoji izvod u pravcu $D_{e_l} f(A)$ zovemo ga parcijalnim izvodom funkcije f po promenljivoj x_l u tački $A = (a_1, \dots, a_n)$, tj. $D_{e_l} f(A) = \frac{\partial f(A)}{\partial x_l} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a_1, \dots, a_{l-1}, a_l+h, a_{l+1}, \dots, a_n) - f(A)}{h}$.